

GPP

**Dobrá prax zeleného
verejného obstarávania**

Dôležité upozornenie

Táto zbierka príkladov dobrej praxe je orientačným dokumentom útvarov Európskej komisie (EK) a nie je pre EK nijakým spôsobom záväzná. Príklady vychádzajú z informácií, ktoré poskytli príslušné verejné orgány. Brožúra bola vytvorená na základe zmluvy č. ENV.G.2/SER/2009/0030 uzatvorenej medzi Európskou komisiou, BIO Intelligence Service a ICLEI – Local Governments for Sustainability.

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše otázky o Európskej únii

Bezplatné tel. číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Niektorí mobilní operátori neumožňujú prístup k telefónnym číslam začínajúcim číslicami 00 800 resp. môžu spoplatňovať tieto hovory.

Vydavateľ: Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica
Autor: Slovenská agentúra životného prostredia, sekcia environmentalistiky a riadenia projektov, odbor environmentálneho manažérstva a Bazilejského dohovoru, Bratislava
Náklad: 1 500ks
Rok vydania: 2018
Vydanie: prvé
ISBN: 978-80-89503-83-4

Spracované podľa orginálu:
Európska komisia
Zelené verejné obstarávanie: Zbierka príkladov dobrej praxe
2012 — 30 strán — 21 x 29,7 cm
Luxembourg: Publications Office of the European Union
Pôvodný návrh obálky a brožúry: Iberia Zafira (BIO Intelligence Service)
ISBN: 978-92-79-26276-0
DOI: 10.2779/93178
© Európska komisia, 2012

Zbierka príkladov bola prvýkrát publikovaná v anglickom jazyku s názvom Green Public Procurement:
A collection of good practices
Európska komisia (na oficiálnej stránke Európskej únie „Europa“)
© Európska únia, 2016
Slovenský preklad: © Slovenská agentúra životného prostredia, 2016
Zodpovednosť za preklad do slovenského jazyka nesie výhradne Slovenská agentúra životného prostredia

Obsah

Zelené obstarávanie na školách v meste Badalona.....	6
Obstarávanie ekologických riešení osvetlenia v meste Kolding	8
Talianske verejné budovy šetria s rámcom energetických služieb	10
Ekologické kancelárske IT zariadenia v Štokholme.....	12
Efektívny nákup laboratórnych potrieb v Maynooth.....	14
Zelené ulice v Barcelone	16
Centralizované obstarávanie ekologickejších kancelárskych potrieb.....	18
Udržateľné uniformy pre francúzske námorníctvo.....	20
Ekologická elektrina a automobily.....	22
Udržateľné stravovanie na školách	24
Čistiace prípravky pre školy	26
Ekologická základná škola v Pembroke	28

Úvod

Zelené verejné obstarávanie (GPP) je proces, pri ktorom sa verejné orgány snažia obstarat' tovary, služby a práce so zníženým vplyvom na životné prostredie počas celého ich životného cyklu v porovnaní s tovarmi, službami a prácami, ktoré majú rovnakú primárnu funkciu ale boli by obstarané inak. GPP je dobrovoľný nástroj, čo znamená, že členské štáty a verejné orgány môžu určiť mieru, do akej ho zavedú.

Verejné orgány sú hlavnými spotrebiteľmi v Európe, ktorých výdavky predstavujú približne 2 bilióny eur ročne, čo sa rovná približne 19% hrubého domáceho produktu EÚ. Ak využijú svoju kúpnu silu na to, aby si vybrali tovary a služby s menším vplyvom na životné prostredie, môžu významne prispieť k udržateľnej spotrebe a výrobe.

Od januára 2010 zverejňuje Európska komisia na svojej stránke viacero príkladov realizácie GPP v rôznych členských štátoch. Tieto príklady ukazujú, ako európske verejné orgány úspešne spustili „zelené“ tendre, a poskytujú poradenstvo pre tých, ktorí sa chcú uberať podobným smerom. Táto brožúra obsahuje zbierku zaujímavých príkladov získaných počas viacerých rokov.

Táto brožúra je dostupná na stránke Európskej komisie pre GPP, ktorá obsahuje ďalšie praktické informácie, užitočné linky a kontaktné údaje pre verejných obstarávateľov, ktorí chcú ekologickejšie obstarávať (http://ec.europa.eu/environment/gpp/pubs_en.htm).

Ďalšie kontaktné údaje sa nachádzajú na konci tejto publikácie.

Predslov

Európske verejné orgány sú významní spotrebitelia. Využitím svojej nákupnej sily pri výbere ekologických tovarov, služieb a prác zabezpečia, aby sa peniaze daňových poplatníkov účinne využívali na zaistenie priamych prínosov pre životné prostredie a zníženie negatívnych environmentálnych vplyvov a zároveň získajú rovnakú (alebo lepšiu) kvalitu, funkcionálnosť alebo hodnotu za peniaze ako pri konvenčných tovaroch, službách a prácach. Podporou udržateľnej spotreby a výroby môžu tiež prinášať mnohé nepriame výhody pre životné prostredie. Je často ťažké, najmä pre menšie spoločnosti, umiestniť na trh inovatívne udržateľné produkty a služby s lepšimi environmentálnymi vlastnosťami. Môže to byť kvôli vyšším vstupným obstarávacím nákladom, ktoré sú kompenzované iba dlhodobšími výhodami, kvôli nedostatku kritického objemu dopytu, aby bola výroba uskutočniteľná alebo jednoducho kvôli nedostatku znalostí o takýchto alternatívach a ich výhodách. Zelené verejné obstarávanie môže byť silným nástrojom na prekonanie takýchto prekážok, ktorý poskytne silný stimul pre eko-inovácie, pomôže našej snahe urobiť z EÚ hospodárstvo, ktoré efektívnejšie využíva zdroje, a bude stimulovať trh v našich ekologických odvetviach.

Hoci sú výhody zeleného verejného obstarávania obrovské, stále je dobrovoľným nástrojom a ak chceme posilniť jeho uplatňovanie, musíme zabezpečiť, aby odborníci na verejné obstarávanie poznali jeho výhody a to, ako ich najlepšie dosiahnuť. Táto zbierka príkladov dobrej praxe ukazuje úspechy, ktoré v tejto oblasti dosiahli verejné orgány v rámci Európy. Prípadové štúdie poskytujú ilustratívne a praktické príklady nastavenia cieľov obstarávania a kritérií používaných na identifikáciu ekologickejších produktov a zdôrazňujú hlavné výsledky a ponaučenia z procesov obstarávania.

Dúfam, že tieto zdokumentované ponaučenia a poznatky Vás budú inšpirovať a viesť vo Vašej každodennej práci, čím prinesú výhody ľuďom i planéte.

Janez Potočnik
Európsky komisár pre životné prostredie

Zelené obstarávanie na školách v meste Badalona

Mestská rada mesta Badalona
ŠPANIELSKO

Mestská rada mesta Badalona (treťe najväčšie mesto v španielskom Katalánsku) má takmer desaťročné skúsenosti s realizáciou GPP. V roku 2009 zahájili projekt, ktorého cieľom bolo podporovať GPP na štátnych školách za podpory úradu Ecoinstitut Barcelona. Myšlienkou projektu bolo šíriť poznatky a osvedčené postupy GPP v rámci všetkých škôl v meste.

Ciele obstarávania

Vybrali šesť škôl, ktoré boli zapojené do daného projektu zameraného na analýzu a vytvorenie osvedčených postupov GPP pre päť skupín produktov: školský materiál, údržba budov, upratovanie, strava a IT zariadenia. Okrem toho mestská rada obstarala na požiadanie súpravu ekologických školských materiálov dostupných nie len pre týchto šesť zúčastnených škôl ale aj pre iné školy.

Použité kritériá

Každá zapojená škola prešla prostredníctvom dotazníka a osobných rozhovorov analýzou týkajúcou sa obvyklých postupov verejného obstarávania ako aj spotreby v rámci vybraných skupín produktov. Na základe získaných informácií sa vytvorila podrobná užívateľská príručka pre verejné obstarávanie pre každú z uvedených piatich skupín, ktorých zhrnutie je nasledovné:

PAPIER

Obstarávanie: 100% recyklovaný kopírovací papier bez použitia chlóru; pre farebný papier- certifikát dokazujúci, že primárne vlákna použité na výrobu pochádzajú z dreva z lesov riadených udržateľným spôsobom (napr. s certifikátom FSC).

Zameranie: Znížiť spotrebu papiera napríklad pomocou opätovného použitia papiera na zápisníky a pomocou obojstranného kopírovania.

IT PRODUKTY

Obstarávanie: Recyklované tonery a náplne do atramentových tlačiarní; energeticky účinné zariadenia na základe kritérií Energy Star.

Zameranie: Menej tlačiť; šetriť energiu vypnutím monitorov, keď sa práve nepoužívajú; darovanie zastaraných zariadení na recykláciu mimovlád- nym organizáciám pracujúcim na projektoch sociálneho začlenenia.

JEDLO A STRAVOVANIE

Obstarávanie: Nakupovať biopotraviny; upraviť jedálne lístky (menej mäsa a viac sezónnych potravín).

Zameranie: Nepoužívať plastové príbory a taniere; vytvoriť školskú zeleninovú záhradku na vzdelávacie a kulinárske účely.

UPRATOVANIE A ODPAD

Obstarávanie: Nakupovať ekologické čistiace prostriedky s pomocou EU GPP Toolkit a kritérií kampane Procura+ po skúšobnej fáze.

Zameranie: Vytvoriť stratégiu pre zber odpadu.

ÚDRŽBA BUDOV

Obstarávanie: Začleniť environmentálne kritériá na obstarávanie služieb údržby (napr. materiály využívajúce menej vody a energií).

Zameranie: Správanie užívateľov (napr. vypnutie svetiel pri odchode z miestnosti).

Výsledky

Informácie získané z analýzy verejného obstarávania viedli k vypracovaniu šiestich jednotlivých Akčných plánov pre GPP. Tieto plány definovali podrobné opatrenia, ktoré by mal zaviesť každý orgán (katalánska vláda, mestská rada mesta Badalona alebo škola). Metodológia analýzy a osvedčené postupy zo šiestich zúčastnených škôl sa zozbierali do Praktickej príručky pre zelené verejné obstarávanie na školách, ktorá je dostupná v Katalánčine. Ako jeden z výsledkov tejto iniciatívy sa v meste Badalona zakladá sieť zelených škôl s cieľom sledovať použiteľnosť danej príručky z pohľadu problémových oblastí, výziev a úspechov, po ktorej bude nasledovať jej revízia/aktualizácia.

Vplyvy na životné prostredie

ÚSPORA VODY
9 574 l

PAPIER

Jedna zo škôl, IES La Pineda, ušetrila spolu 9 574 litrov vody a 2 048 kWh energie ročne vďaka tomu, že nakupovala 100% recyklovaný papier (128 000 hárkov použitého papiera ročne).

TONERY A NÁPLNE

Najväčší vplyv na životné prostredie má spotreba zdrojov počas výrobných fáz. Opätovné použitie a recyklácia tonerov je najdôležitejšia pri znižovaní vplyvov na životné prostredie.

POTRAVINY

Hlavné vplyvy na životné prostredie sú spôsobené používanými poľnohospodárskymi metódami (použitie pesticídov a hnojív spôsobujúcich znečistenie vody, eutrofizáciu, znižovanie kvality pôdy a stratu biodiverzity a lesov) a konzumáciou mäsových výrobkov.

ÚSPORA ENERGIE
2 048 kWh

ČISTIACE PROSTRIEDKY

Obmedzenie produktov obsahujúcich určité látky alebo prísady (napr. tie, ktoré sú klasifikované určitými rizikovými frázami) vedie napríklad k zníženiu bioakumulácie či znečistenia vzduchu.

Získané ponaučenie

Jeden z hlavných problémov zistených pri analýze bol rozptýlenie aktérov zodpovedných za rozhodovanie. V rôznych skupinách produktov sa o zodpovednosť za definovanie požiadaviek, nákup a údržbu/nahradenie delil regionálny úrad, mestská rada a samotná škola. V budúcnosti bude potrebné obrátiť sa na každú zo zúčastnených strán, pričom každej budú pridelené konkrétne úlohy. Pre efektívnu realizáciu týchto opatrení sa za dôležité považuje priame zahrnutie školskej komunity do procesu nákupu.

Kontaktné údaje: Josep Montes, mestská rada mesta Badalona, e-mail: jmontes@badalona.cat

Obstarávanie ekologických riešení osvetlenia v meste Kolding

Mestská rada mesta Kolding
DÁNSKO

Mestská rada mesta Kolding má 8 000 zamestnancov a je najväčším podnikateľským subjektom v regióne južného Dánska. Prvé aktivity mesta Kolding zamerané na GPP začali v roku 1998 prijatím komunálnej politiky GPP. V súčasnosti je GPP integrované do obstarávania tovarov, služieb a stavebných prác - prakticky 100% tendrov - zaručujúc súlad s environmentálnymi požiadavkami ako aj uplatňujúc environmentálne kritériá na vyhodnotenie ponúk. Medzinárodne sa mesto Kolding považuje za jedného z priekopníkov miestnej správy v oblasti GPP.

Ciele obstarávania

Výzva na predkladanie ponúk, vyhlásená mestským oddelením pre životné prostredie, sa zverejnila na konci januára 2011 a jej predmetom bolo dodanie vysoko energeticky účinných žiaroviek (ako napríklad elektroluminiscenčných diód - LED). Táto výzva sa prezentovala v spolupráci s ďalšími dvanástimi dánskymi mestami, ktoré sú súčasťou tzv. Nákupnej skupiny. Členmi tejto skupiny sú mestá Esbjerg, Fredericia, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Kolding, Middelfart, Odense, Randers, Silkeborg, Svendborg, Sønderborg, a Århus.

Okrem toho, že dané obstarávanie plní miestne potreby osvetlenia, jeho cieľom je aj podporiť udržateľné produktové inovácie pre energeticky účinné svetelné technológie.

Použité kritériá

Mesto Kolding zverejnilo výzvu na predkladanie ponúk na dodanie inovatívnych a energeticky účinných LED žiaroviek pre vnútorné i vonkajšie použitie. Aby sa súťaž mohli zúčastniť aj malé a stredné podniky (MSP), bola rozdelená do troch podskupín:

OSVETLENIE

- ▷ Nízkonapäťové žiarovky
- ▷ 230-voltové halogénové žiarovky a bodové svetlá
- ▷ 230-voltové žiarovky

Bolo možné predložiť ponuku pre jednu alebo viaceré z týchto troch podskupín.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

Vnútorné osvetlenie

- ▷ CRI (index podania farieb)>80
- ▷ teplota farby (Kelvin) 2700-3000
- ▷ všeobecná svetelná účinnosť (lumen/watt)> 50
- ▷ svetelná účinnosť pri efektoch (lumen/watt)> 40
- ▷ životnosť (hodín pri L70)> 20000

Vonkajšie osvetlenie

- ▷ CRI (index podania farieb)>75
- ▷ teplota farby (Kelvin) 3000-4000
- ▷ všeobecná svetelná účinnosť (lumen/watt)>50
- ▷ životnosť (hodín pri L70)> 20000

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

- ▷ Náklady životného cyklu mali váhu 55%. Boli rozdelené na základe: nákupnej ceny (35%), životnosti (35%) a prevádzkových nákladov (30%)
- ▷ Energetická účinnosť (lumen/watt) (25%)
- ▷ Kvalita svetla (CRI) (20%)

Technické charakteristiky vznikli prostredníctvom dialógu pred obstarávaním, ktorý sa uskutočnil v polovici r. 2010, a ktorého sa zúčastnilo mesto Kolding a niekoľko potenciálnych dodávateľov.

O tomto prístupe sa informovalo v projekte EÚ SMART SPP, ktorého je mesto Kolding partnerom.

Výsledky

Termín pre predkladanie ponúk bol koniec februára. Výsledky súťaže by mali byť k dispozícii po ukončení procesu na stránke SMART SPP.

Vplyvy na životné prostredie

Podľa webovej stránky Energy Star má LED osvetlenie „potenciál spôsobiť prevrat v účinnosti, vzhľade a kvalite osvetlenia tak, ako ho poznáme“. Americké ministerstvo pre energetiku odhaduje, že rýchle zavedenie LED osvetlenia v USA počas nasledujúcich 20 rokov by mohlo ušetriť približne 265 miliárd USD. Porovnaním je to ako keby sme sa vyhli výstavbe 40 nových elektrární a znížili dopyt po osvetlení o 33% (údaje z roku 2007).

Mestská rada v meste Kolding ešte nerobila konkrétne výpočty, aby vyčíslila úsporu pre životné prostredie vyplývajúcu z tejto súťaže. Zverejnená výzva však obsahuje pilotný projekt pre nahradenie žiaroviek LED osvetlením v dvoch verejných budovách v meste. Spotreba energie sa vypočíta na základe výsledkov tohto pilotného projektu.

Získané ponaučenie

V snahe naplnenia spotrebných návykov inovatívnejšími riešeniami môže byť veľmi ťažké získať kompletný prehľad o tom, čo ponúka trh, najmä čo sa týka výkonu produktov. A to aj napriek prieskumu trhu počas fázy ešte pred nákupom.

Napríklad, pri príprave tejto výzvy na predkladanie ponúk pripravilo mesto Kolding zoznam žiaroviek, ktoré by chcelo nahradiť LED technológiou počas obdobia trvania zmluvy. Tento zoznam sa pripravil za podpory Dánskeho centra pre osvetlenie. Reakcie trhu však zdá sa naznačujú, že nahradenie niektorých súčasných žiaroviek energeticky účinnejšími riešeniami počas obdobia trvania zmluvy môže byť problematické, pretože LED osvetlenie sa niekedy nevyznačuje lepšou energetickou účinnosťou meranou v lumen/watt. Toto bude potrebné zvážiť pri hodnotení ponúk a tiež zohľadnení nákladov počas životného cyklu.

Pre viac informácií si prosím pozrite kritériá EÚ pre GPP a technickú správu pre skupinu produktov verejné osvetlenie a dopravné značenie.

Kontaktné údaje: Bente Møller Jessen z mestskej samosprávy mesta Kolding (Dánsko), e-mai: bmje@kolding.dk

Talianske verejné budovy šetria s rámcom energetic- kých služieb

Integrované služby hospodárenia s energiou (Consip - Národná agentúra pre obstarávanie) TALIANSKO

Energetika je kľúčovým odvetvím pre riešenie vplyvov na životné prostredie, čo sa odráža v stratégiách a metodikách GPP, ktoré prijala agentúra Consip. Potreba „ozeleniť“ verejné obstarávanie sa identifikovala po analýze dopytu na trhu, ktorú realizovala agentúra Consip v roku 2006. Zistilo sa, že vykurovacie služby tvoria 38% celkovej spotreby energie talianskej verejnej správy s ročnými nákladmi približne 2,4 miliárd eur (1,4 miliardy za plyn, 0,6 miliardy za motorovú naftu a 0,4 miliárd za vykurovacie služby).

Ciele obstarávania

Za účelom skombinovania úspory nákladov a stimulov pre inováciu vo verejnom obstarávaní zahájila agentúra Consip- taliansky centrálny obstarávací orgán, rámcovú zmluvu pre “Integrované služby hospodárenia s energiou” (vykurovacie služby vrátane zlepšenia energetickej účinnosti, zníženia spotreby a minimalizácie emisií CO₂). Konzultácia so subjektmi na trhu sa uskutočnila pred obstarávaním prostredníctvom online dotazníkov určených podnikom a hlavným obchodným združeniam v Taliansku.

Išlo o otvorenú verejnú súťaž pričom zákazka bola rozdelená na 12 častí, ktoré sa udelili piatim rôznym dodávateľom. Zákazky sa udeľovali na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky (MEAT), pričom 70% bodov bolo udeľovaných za cenu a 30% za kvalitu.

Použité kritériá

Ekologické aspekty sa zaviedli (porovnávali s medzinárodnými najlepšimi postupmi) v nasledujúcich častiach:

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

ENERGETICKÁ HOSPODÁRNOSŤ

- ▷ Stála teplota (napríklad 20°C), ktorá má byť zachovaná v budovách (verejných kanceláriách, školách, väzniciach, univerzitách, atď.) počas priemernej talianskej vykurovacej sezóny (tzn. osem hodín počas štyroch mesiacov);
- ▷ Inštalácia elektromerov a neustále sledovanie vnútornej teploty v budovách;
- ▷ Online monitorovacie aktivity (pomocou meračov) a online pomoc;
- ▷ Hodnotenie optimálnej úrovne spotreby na kúrenie a energetické služby;
- ▷ Energetický audit vykonaný pre každú budovu.

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

- ▷ Technická správa (pre každú budovu, ktorej sú poskytované energetické služby) vrátane špeciálnej štúdie o interakcii medzi používateľmi budovy a jej energetickým systémom;
- ▷ Publikácia s hodnotením vplyvu na životné prostredie, a/alebo rozpočet sociálneho zabezpečenia, a/alebo správa o udržateľnosti;
- ▷ Infračervená fotografická správa pre každú budovu, ktorej sú poskytované energetické služby.

Kvalita každej z vyššie uvedených správ sa hodnotila s cieľom určiť najvýhodnejšiu ponuku pre každé miesto.

DOLOŽKY O PLNENÍ ZÁKAZKY/ZMLUVNÉ PODMIENKY

Dodávatelia mali zaistiť minimálnu úroveň zníženia spotreby primárnej energie celej budovy/vykurovacieho systému/teplárne, ktorá sa meria v tonách ekvivalentu ropy (TOE). Dodávatelia mali tiež poskytnúť dôkaz o získaných výsledkoch. Ich dôveryhodnosť overil AEEG (Taliansky regulačný orgán pre elektrinu a plyn), ktorý prevádzkuje a udržiava vykurovacie zariadenia, aj na diaľku.

Výsledky

Kritéria na vyhodnotenie ponúk boli zamerané tak, aby podnietili dodávateľov k zníženiu spotreby primárnej energie a súvisiacich emisií CO₂ celej budovy/vykurovacieho systému/teplárne, a to opatreniami, ako napríklad nahradenie vykurovania teplou vodou, tepelná izolácia, obnoviteľné tepelné zdroje, atď. Všetci dodávatelia dokázali splniť požadované technické kritériá. Hlavné účinky procesu verejného obstarávania:

úspora nákladov
27 %
pre cca 5 000 budov
verejnej správy

- ▷ Realizované zákazky mali celkovú (odhadovanú) finančnú hodnotu 800 miliónov eur;
- ▷ Lepšia konkurencia v oblasti technických vlastností, ktoré boli súčasťou súťaže;
- ▷ Trvanie zmluvy päť rokov.

minimalizácia
4 800 t
CO₂

Vplyvy na životné prostredie

Najväčší vplyv na životné prostredie súvisí s emisiami CO₂ spôsobenými spotrebou energie. Aby sa tento vplyv znížil, obsahovala zmluva doložky o výkone vyžadujúce minimálne množstvo ušetrenej energie (375 TOE). Skutočné množstvo energie ušetrenej vďaka tomuto rámcu (6.000 TOE) bol vyšší než požadované minimum.

Proces obstarávania zaistil ďalšie dva výsledky:

- ▷ Z krátkodobého hľadiska sú dodávatelia nabádaní k tomu, aby znižovali energetickú spotrebu budov.
- ▷ Z dlhodobého hľadiska bude verejná správa po ukončení zmluvy vlastniť zariadenia, ktoré nainštalovali dodávatelia (napríklad kotle).

Keby všetky talianske verejné orgány použili rámec agentúry Consip, dosiahli by sa úspory v hodnote cca 100 miliónov eur ročne.

Získané ponaučenie

Pre obnovenie rámcu bude úspory energie sledovať agentúra Consip i orgány verejnej správy, ktoré sídlia v daných budovách, s potenciálne uplatniteľnými sankciami. Hlavnými očakávanými zmenami sú:

- odmena dodávateľov zohľadní fyzické aj architektonické vlastnosti budov (napríklad typ okien, izolácia);
- rôzne trvanie zmlúv s cieľom predĺžiť obdobie návratnosti pre dodávateľa (od päť do sedem rokov);
- nárast minimálnej úrovne požadovaných znížení (v TOE);
- viac služieb ponúknutých dodávateľom (napríklad energetická certifikácia).

Úspech tohto rámcu pomohol talianskym verejným orgánom byť príkladom pre obyvateľov a súkromný sektor v oblasti šetrenia energie a zároveň plniť smernicu č. 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetickej služieb a ich povinnostiach súvisiacich s obstarávaním.

Kontaktné údaje: Giorgio Gangemi, Rámec integrovaných služieb hospodárenia s energiou, Consip, e-mail: giorgio.gangemi@tesoro.it

Ekologické kancelárske IT zariadenie v Štokholme

Štokholmská krajská rada
ŠVÉDSKO

Štokholmská krajská rada má zavedenú podrobnú environmentálnu stratégiu od začiatku 90. rokov. Táto rada momentálne zavádza svoj piaty súbor environmentálnej politiky nazvaný „Životné prostredie krok 5“. Zameriava sa na klimatické zmeny a zníženie alebo elimináciu nebezpečných látok v kupovaných produktoch.

Ciele obstarávania

V roku 2010 zaviedla Štokholmská krajská rada prísne nové environmentálne požiadavky pre nákup počítačov. Tieto nové podmienky zahŕňajú nízku spotrebu energie, použitie recyklovaných plastov v nových produktoch a vylúčenie olova, ortuti a halogénových spomaľovačov horenia pri nových počítačoch.

Krajská rada vlastní asi 40 000 stolových počítačov a laptopov. Bude to jeden z prvých veľkých švédskych podnikov, ktorý bude mať obrazovky laptopov a stolových počítačov bez ortuti.

Použité kritériá

Na prípravu súťaže použila Štokholmská krajská rada svoj vlastný súbor kritérií GPP - súbor SMIL 2010 - (Smart Purchasing for the County- Inteligentné nakupovanie pre región). Tieto kritériá sú v súlade so spoločnými kritériami EÚ pre GPP pre skupinu produktov kancelárske IT (informačné technológie) zariadenia.

Kritériá udržateľnosti boli zahrnuté do rôznych oblastí verejného obstarávania, okrem iného:

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

IT PRODUKTY

- ▷ Všetky zariadenia musia byť v súlade s najnovšími normami Energy Star pre energetickú účinnosť
- ▷ Počítače neobsahujú olovo, ortuť, PVC a halogénové spomaľovače horenia a sú v súlade so smernicou č. 2002/95/ES
- ▷ Počítače musia mať o 20% lepšiu typickú spotrebu elektrickej energie (TSEE) než kritériá Energy Star a musia obsahovať aspoň 10% recyklovaných plastov
- ▷ Všetky monitory musia spĺňať najnovšie environmentálne kritériá a kritériá použiteľnosti podľa certifikačnej schémy TCO Development (TCO Display 5) alebo ekvivalent

PODMIENKY ÚČASTI

Uchádzači mali preukázať svoju technickú spôsobilosť splnením požiadaviek nariadení SFS 2005:209 a SFS 2008:834 o zodpovednosti výrobcov pre batérie a obaly.

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

Zákazka sa udelila podľa „Ekonomicky najvýhodnejšej ponuky“ (MEAT). Náklady sa vypočítali na základe nástroja TCO tzv. celkových nákladov na vlastníctvo, vrátane nákupnej ceny a nákladov na energiu počas troch rokov.

Výsledky

Niektoré špecifické požiadavky sa plnili ťažšie. Napríklad, iba niekoľko dodávateľov dokázalo splniť požiadavku použitia recyklovaných plastov v nových počítačoch. Iba jeden dokázal odstrániť PVC z interných a externých káblov počítačov. Všetci dodávatelia dokázali splniť požiadavku, na žiadosť, poskytnúť stolové počítače bez káblov s cieľom znížiť množstvo elektronického odpadu súvisiaceho so zákazkou. Dodávateľ, ktorý získal zákazku, splnil všetky požiadavky. Okrem mnohých výhod pre životné prostredie ušetrí Štokholmská krajská rada v nadchádzajúcich rokoch stovky tisíc eur vďaka lepšej energetickej účinnosti a nižším nákladom na zariadenia.

Vplyvy na životné prostredie

Uplatnenie najnovších kritérií Energy Star (5.0) vedie k úsporám energie počas fázy používania v porovnaní so staršími a menej účinnými modelmi. Počítače spĺňajúce kritériá TCO 05 alebo vyššie majú nižšiu spotrebu energie a obmedzené použitie potenciálne škodlivých látok ako napríklad olovo, kadmium a ortuť.

Štokholmská krajská rada vlastní asi 40 000 počítačov (asi 25% všetkých počítačov v regióne) a priebežne ich obnovojuje. Krajská rada očakáva, že do konca roku 2014 zníži vplyv na klímu zo svojich počítačov o 40%, vrátane ich fázy používania, zníži váhu nebezpečných látok o osem miliónov kilogramov a zredukuje svoje emisie oxidu uhličitého o dva milióny kilogramov.

Získané ponaučenie

Ako je uvedené vyššie, pre dodávateľov bolo ťažké splniť všetky požiadavky na udržateľnosť. Toto ukazuje, že niektorí stále nie sú pripravení čeliť ambicióznym požiadavkám na udržateľnosť. Hoci je stále čo zlepšovať, je tu tiež potenciál dosiahnuť spokojnosť zákazníkov, keďže mnohí dodávatelia dokázali splniť síce nie všetky, ale mnohé z požiadaviek. Víťaznému dodávateľovi sa podarilo splniť všetky požiadavky. Keďže iní dodávatelia do budúcnosti pravdepodobne urobia opatrenia, aby splnili požiadavky na udržateľnosť uvedené v tendri, Štokholmská okresná rada použije znova ten istý postup.

Pre viac informácií si prosím pozrite kritériá EÚ pre GPP a technickú správu pre skupinu produktov kancelárske IT zariadenia.

Kontaktné údaje: Johan Böhlin, projektový manažér, Štokholmská krajská rada, e-mail: johan.bohlin@sll.se

Efektívny nákup laboratórných potrieb v Maynooth

Írsko národná univerzita (INU)
ÍRSKO

INU Maynooth považuje udržateľnosť za hlavnú funkciu v rámci svojho cyklu obstarávania. V roku 2006 univerzita úspešne uviedla udržateľnosť do verejnej súťaže, ktorej predmetom boli kancelárske potreby a spotrebný tovar tým, že používateľom ponúkla ekologické možnosti na široký sortiment kancelárskych potrieb.

Ďalším krokom bolo riešiť uhlíkovú stopu samotného obstarávacieho cyklu, a nie sústrediť sa iba na komoditu. Vďaka rôznorodému portfóliu výrobkov a služieb bolo zistené, že agregácia ponúk a dodávok ponúka potenciál na zníženie uhlíkovej stopy univerzity a zároveň potenciál poskytnúť lepšiu hodnotu za vynaložené peniaze.

Ciele obstarávania

Po hodnotení existujúcich rámcov a po konzultácii so zúčastnenými stranami si univerzita uvedomila, že verejné obstarávanie laboratórných potrieb by mohlo byť združené. Momentálne sa vykonáva veľké množstvo transakcií s nízkou hodnotou a viacnásobné dodávky v rôznych dňoch.

Výzvou bolo prísť na špecifikácie, ktoré zahŕňali prevádzkové požiadavky laboratórií a výskumných oblastí a zároveň zaistovali splnenie zákonných požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu. Celková požiadavka na kvalitný tovar za správnu cenu na správnom mieste zostala prioritou.

Použité kritériá

V rámci stratégie združovania bola zahájená jedna zákazka s viacerými časťami, ktoré pokrývali laboratórny spotrebný tovar, chemické látky, molekulárne činidlá a laboratórne zásoby. Technické špecifikácie sa zamerali na hlavné vplyvy na životné prostredie súvisiace s procesom objednávania, dodávania a fakturácie.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

LABORATÓRNE ZARIADENIA

- ▷ Kandidáti sa musia zaviazat' sprístupniť všetky katalógy na internete s cieľom uľahčiť nákup cez internet. Takéto katalógy musia byť naformátované tak, aby obsahovali dohodnuté náklady na tovary zo základného zoznamu univerzity, zľavy a rozpisy nákladov.
- ▷ Uvedené náklady by mali zahŕňať náklady na dodanie na minimálne raz v týždni. Uchádzači by mali označiť akékoľvek náklady, ktoré by sa uplatňovali pre doplňujúce dodávky - tieto náklady by mali byť na dodávku a nie na objednávku. Dodávka sa musí urobiť do obchodnej jednotky, miestnosti a budovy uvedenej v objednávke. S úspešným uchádzačom (uchádzačmi) sa dohodnú presné termíny dodania.
- ▷ Uchádzači sa musia zaviazat' odstrániť všetky použité sudy, nádoby, palety a balenia súvisiace s ich produktmi v každom mieste dodania.
- ▷ Uchádzači musia poskytnúť konsolidovanú faktúru každý mesiac pre každú katedru/oddelenie alebo školu. Faktúry musia uvádzať zodpovednú obchodnú jednotku a každé číslo objednávky pre každú položku na faktúre.
- ▷ Uchádzači majú predložiť ďalšie návrhy, ktoré pomôžu univerzite znížiť jej uhlíkovú stopu použitím/návrhom produktov alebo zlepšením procesu.

Výsledky

Hodnotenie prijatých ponúk ukázalo okamžité zníženie nákladov z konsolidácie dodávok a faktúr. Myšlienka znížiť počet objednávkových a fakturačných dokladov viedla k značným procesným úsporám. Termíny dodávok klesli z počtu 20 za deň na menej než 40 za týždeň. Výsledné zníženie premávky v školskom areáli a pohybu pri dodávkach v rámci jednotlivých budov bol hodnotený veľmi pozitívne zamestnancami aj študentmi.

Zníženie celkového počtu objednávok, doručení a faktúr bolo ohromné, a to aj napriek nárastu celkového objemu dodávok pre zamestnancov a študentov univerzity. Ročný počet objednávok klesol zo 6 000 na 1 500, dodávok z 2 700 na 540 a faktúr zo 7 500 na 2 250 (pozri tabuľku nižšie). Všetci dodávatelia sa tiež zúčastňujú systému recyklácie obalov a skla.

Vplyvy na životné prostredie

Presný vplyv dodávok čo sa týka emisií CO₂ a iných emisií je ťažké vyčíslit, v nižšie uvedenej tabuľke je však vidieť dramatický pokles počtu vykonaných dodávok a vystavených faktúr v porovnaní so situáciou pred verejným obsatrávaním a po ňom.

	Požiadavky		Objednávky		Faktúry		Dodávky	
	Týždenne	Ročne	Týždenne	Ročne	Týždenne	Ročne	Týždenne	Ročne
2008/2009	200	6 000	200	6 000	250	7 500	90	2 700
2009/2010	300	9 000	50	1 500	75	2 250	18	540

Získané ponaučenie

Predchádzajúce konzultácie so zúčastnenými stranami napomohli k hladkému prechodu na efektívnejší proces s nižším vplyvom. Kupujúci dobrovoľne prešli na systém, v ktorom sa objednávky dávali prostredníctvom jedného miesta každé dva týždne. Dodávateľská základňa ochotne spolupracovala a pomohla s myšlienkou dodávať jednu konsolidovanú mesačnú faktúru pre obchodnú jednotku a nie faktúru za každú objednávku. Cieľom univerzity je rozšíriť tento proces na ďalšie kategórie produktov (hospodársky spotrebný materiál a stravovanie), keď sa budú predlžovať zmluvy.

Kontaktné údaje: Derek Gaynor, Írska národná univerzita, Maynooth, e-mail: procurement@nuim.ie

Zelené ulice v Barcelone

Mestská rada mesta Barcelona ŠPANIELSKO

Barcelona v roku 1994 podpísala Aalborgskú chartu a od roku 2001 realizuje udržateľné verejné obstarávanie. Spolu s mestskou dopravou sa odpadové hospodárstvo stanovilo za oblasť, ktorá je pre mesto mimoriadne dôležitá. Zníženie emisií a efektívne využitie zdrojov sú hlavnými cieľmi, spolu so zaistením vysokej úrovne čistoty mestských ulíc. Od poskytovateľov služieb sa očakáva, že prejavia záväzok voči týmto cieľom a uplatnia najlepšiu dostupnú technológiu a neustále inovácie.

Ciele obstarávania

V roku 2009 zrealizovala mestská rada mesta Barcelona svoju novú zákazku na čistenie ulíc a zber odpadu. Výberové konanie obsahovalo niekoľko požiadaviek na zvýšenie kvality a udržateľnosti tejto služby. V rámci zákazky, ktorej hodnota bola približne 250 miliónov eur ročne, sa zabezpečil častejší zber odpadu, ekologické automobily, separovaný zber organického odpadu a kontajnery na recykláciu, ktoré sú dostupné všetkým užívateľom. Zákazka sa bude realizovať do roku 2017.

Použité kritériá

Zákazka bola rozdelená do štyroch častí, aby sa uľahčila účasť malých a stredných podnikov. Každá časť zodpovedá geografickej oblasti mesta. Použila sa otvorená súťaž.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

SERVISNÉ VOZIDLÁ

- ▷ Servisné vozidlá musia spĺňať požiadavky normy EURO 5 alebo rovnocennej normy s výnimkou špecializovaných vozidiel, ktoré musia spĺňať najvyššiu normu EURO pre túto triedu vozidiel.
- ▷ Súčasťou návrhu na poskytovanie služieb musia byť vozidlá, ktoré sú poháňané neznečisťujúcimi palivami resp. obnoviteľnými palivami ako napríklad biopalivá (bioetanol B-85, biodiesel alebo bioplyn), elektrické vozidlá alebo hybridy.
- ▷ Vozidlá musia spĺňať smernicu 2000/14/ES o emisiách hluku.

SPOTREBA VODY

- ▷ Musí sa zaviesť systém zameraný na racionalizáciu používania vody čistiacimi strojmi a čistiacimi zariadeniami, najmä na čistenie pod vysokým tlakom. Voda používaná na účely všetkých typov čistenia musí pochádzať z alternatívnych vodných zdrojov a nie zo zdrojov vody určených na ľudskú spotrebu.

RECYKLÁCIA ODPADU

- ▷ Pre odpad z čistiacich vozidiel a strojov (olej, pneumatiky, atď.) a pre odpad vytvorený v rôznych zariadeniach sa musí použiť plán odpadového hospodárstva.

SPOTREBA ENERGIE

- ▷ Dodávateľ má realizovať činnosti zamerané na zníženie energie spotrebovanej pri plnení zákazky, napríklad na osvetlenie a kúrenie v zariadeniach, a používať „čistú“ energiu, napríklad zo solárnych panelov.

INÉ VSTUPY

- ▷ Všetky ďalšie produkty používané na realizáciu zákazky (napríklad uniformy, papier a drevo) musia spĺňať environmentálne kritériá mestskej rady mesta Barcelona a kritériá Udržateľného programu mestskej rady.

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

15 z celkových 100 možných bodov bolo udelených za posúdenie aspektov udržateľnosti. Z toho 5 bodov bolo za vozidlá s nižšími emisiami než emisie uvedené v technických špecifikáciách.

DOLOŽKY O PLNENÍ ZÁKAZKY/ZMLUVNÉ PODMIENKY

Dodávateľ musí zabezpečiť školenie o environmentálnej udržateľnosti pre všetkých zamestnancov zapojených do poskytovania služieb. Dodávateľ musí poskytnúť podrobný plán školení, vrátane tém a počtov hodín, so zameraním sa na neustále zlepšovanie.

Výsledky

Ponuku predložilo spolu päť spoločností, každá časť zákazky sa udelila inému dodávateľovi. Na základe zmluvy sa frekvencia čistenia ulíc vo všetkých oblastiach zvýšila z päť na šesťkrát týždenne. V každej oblasti sú tiež k dispozícii špeciálne tímy, ktoré riešia nehody alebo špeciálne udalosti, ktoré si vyžadujú intenzívnejšie čistenie. Toto viedlo k značnému zlepšeniu čistoty barcelonských ulíc. Kontajnery na recykláciu sú teraz dostupnejšie všetkým používateľom vďaka ich menšej výške a vďaka použitiu pedálov na ich otváranie. Štyri zúčastnené spoločnosti zamestnávajú 4 601 osôb a udelenie novej zákazky viedlo priamo k vytvoreniu 283 nových pracovných miest.

Vplyvy na životné prostredie

- ▷ Hluk a emisie z používaných vozidiel sa výrazne znížili a 35% vozového parku je teraz na biodiesel, 35% na plyn a 30% sú elektrické alebo hybridné vozidlá.
- ▷ Viac než 90% vody používanej pri službách tvorí podzemná voda, čo sa má počas trvania zmluvy zvýšiť na 100%.
- ▷ Počet recyklačných miest v meste sa počas trvania zmluvy zvýši o 37% a zber organického odpadu sa rozšíri do všetkých oblastí.
- ▷ Nárast recyklácie a zberu organického odpadu umožnil zníženie počtu bežných kontajnerov na odpad. Cieľom pre rok 2012 je zbierať 55% všetkého organického odpadu vytvoreného v meste - nárast zo 43% organického odpadu vyzbieraného v roku 2010.

Ponaučenia

Rada organizuje informačné kampane v celom meste na vzdelávanie občanov o správnom zneškodňovaní odpadu s dôrazom na separovanie organického odpadu. Počas prvého roka trvania zmluvy bola informovaná takmer polovica domácností v Barcelone. Vzdelávanie a spolupráca občanov sa považujú za mimoriadne dôležité pre kvalitu služieb. Kvôli zavedeniu zákazu fajčenia v interiéroch je potrebných viac popolníkov, aby ohorky neskončili na ulici - a tie sú teraz súčasťou kontajnerov.

Kontaktné údaje: Mar Campanero i Sala, mestská rada mesta Barcelona, e-mail: mcampanero@bcn.cat

Centralizované obstarávanie ekologických kancelárskych potrieb

Generálne riaditeľstvo pre verejné obstarávanie a dodávky MAĎARSKO

Generálne riaditeľstvo pre verejné obstarávanie a dodávky vykonáva centralizované verejné obstarávanie na národnej úrovni pre špecifické produkty a verejných obstarávateľov (napr. štátne ministerstvá). Toto riaditeľstvo dokázalo vytvoriť úspory uzatvorením rámcových dohôd, ktoré majú relatívne veľký rozsah a hodnotu, a pokrývajú obdobie jedného až štyroch rokov.

Približne 1 000 verejných orgánov v Maďarsku nakupuje prostredníctvom tohto riaditeľstva, čo je v niektorých prípadoch povinné. Zavedenie ekologických kritérií do rámcových dohôd sa považovalo za hlavnú príležitosť, ako znížiť negatívny vplyv verejného obstarávania na životné prostredie v Maďarsku.

Ciele obstarávania

Riaditeľstvo už niekoľko rokov uplatňuje vo verejnom obstarávaní kritériá GPP. Ekologické kritériá sa používajú na definovanie predmetu zákazky a technických špecifikácií, podmienok účasti, kritérií na vyhodnotenie a doložení o plnení zmluvy/zmluvných podmienok. Riaditeľstvo informuje verejné orgány o produktoch a ich výhodách prostredníctvom svojho webového sídla a zdôrazňuje ich environmentálne aspekty.

V rokoch 2010 a 2011 sa vykonalo 12 centralizovaných verejných obstarávaní, kde sa uplatnili kritériá GPP. Celková hodnota zákaziek, ktoré sa týkali informačných technológií, kancelárskych potrieb, papierových produktov, vozidiel a paliva, bola 87,6 miliárd HUF (286,9 miliónov eur).

Použitie kritériá

Jeden z rámcov, v ktorom sa uplatnili kritériá GPP, sa týkal kancelárskeho papiera a potrieb. Pre dodanie kancelárskeho papiera bolo povinné predložiť aspoň jeden ekologický produkt. Pri ostatných produktoch mohli dodávatelia predložiť ekologický produkt, ktorý by sa potom vyhodnotil z hľadiska jeho začlenenia do daného rámca.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

PAPIER

- ▷ Uchádzači musia predložiť ponuku pre dodanie kancelárskeho papiera, obálok a papierových zakladačov vyrobených zo 100% recyklovaných vlákien.
- ▷ Musia byť splnené kritériá environmentálnej značky EÚ Ecolabel alebo iných environmentálnych značiek typu I, ktoré priamo súvisia s výrobou papiera (a nie s postupmi riadenia závodu). Toto zahŕňa požiadavku, aby papier neobsahoval elementárny chlór (ECF) alebo bol úplne bez obsahu chlóru (TCF).

OVERENIE

Všetky produkty so značkou EÚ Ecolabel sa budú považovať za produkty, ktoré splnili kritériá. Iné environmentálne značky typu I budú tiež akceptované rovnako ako aj iné vhodné dôkazné prostriedky, napríklad technická dokumentácia výrobcu alebo protokol o skúške od uznávaného orgánu.

VÝSLEDKY

Odhadovaná hodnota rámcovej dohody pre kancelárske potreby bola 4,4 miliárd HUF (14,5 miliónov eur) na 18 mesiacov. Tento rámec vstúpil do platnosti dňa 31. januára 2011 a verejné orgány odvtedy nakúpili produkty v hodnote 980 miliónov HUF (3,2 miliónov eur). Takmer 16% týchto celkových výdavkov bolo na ekologické produkty. Začlenenie ekologických produktov priamo neovplyvnilo postupy ani nezvýšilo administratívne zaťaženie. Takisto nezáležalo súťaž, pretože na trhu je už mnoho ekologických produktov.

Pri určovaní požiadaviek riaditeľstvo zvažovalo dostupnosť produktov na trhu, aby ich dokázali dodávatelia začleniť do svojich ponúk. Okrem papiera predložili dodávatelia ponuky ekologických alternatív pre mnohé ďalšie produkty, ako napríklad perá, poznámkové samolepiace bloky a lepidlá. Tieto sú teraz súčasťou rámca a verejné orgány si ich môžu objednať.

Vplyvy na životné prostredie

Výroba primárnych papierových vlákien môže prispievať ku globálnemu zmenšovaniu zalesnených oblastí a s tým súvisiacej strate biodiverzity, keďže nie všetky lesy sa spravujú legálnym a udržateľným spôsobom. Nákup 100% recyklovaného papiera rieši tieto vplyvy znížením objemu požadovanej čerstvej buničiny. Okrem toho, keď sa používajú na výrobu papiera použité recyklované vlákna od spotrebiteľov, na danú výrobu sa použije značne nižší objem vody a energie.

Zlúčeniny chlóru používané v procese bielenia papiera môžu reagovať s existujúcimi organickými látkami vo vode, a tak vytvárať zlúčeniny, ktoré môžu byť toxické a zle rozložiteľné vo vodnom prostredí. S cieľom vyhnúť sa tvorbe takýchto zlúčenín by mal byť proces bielenia úplne bez chlóru (TCF) alebo bez elementárneho chlóru (ECF).

Získané ponaučenie

Cieľom centralizovaného nákupu je slúžiť ako príklad pre celú verejnú správu a ostatné subjekty aktívne na trhu. Keby iní verejní obstarávatelia tiež obstarávali ekologické produkty, zvýšil by sa podiel ekologických produktov na trhu a dopyt po nich. Vďaka tomu by sa výrobná kapacita a dodávateľské reťazce orientovali na obnoviteľné a recyklované materiály.

Riaditeľstvo neustále sleduje plnenie rámca a vytvára jeho kritériá na základe zaznamenaných skúseností. Toto zahŕňa sledovanie podielu ekologických produktov v celkových nákupoch s cieľom stanoviť vyššie ciele pre ďalšie obstarávanie. Počet a hodnota ekologických produktov a služieb zakúpených v rámci centralizovaného systému verejného obstarávania sa stále zvyšuje. Riaditeľstvo tiež sleduje aktivity iných verejných obstarávateľov v EÚ s cieľom dozvedieť sa o efektívnych metódach GPP a uplatňovať osvedčené postupy.

Kontaktné údaje: Enikő Kónya, Generálne riaditeľstvo pre verejné obstarávanie a dodávky, e-mail: eniko.konya@kef.gov.hu

Udržateľné uniformy pre francúzske námorníctvo

Ministerstvo obrany FRANCÚZSKO

V roku 2010 sa spustilo pilotné obstarávanie, súčasťou ktorého boli kritériá pre udržateľnosť zahrnuté v rámci technických špecifikácií a kritérií na vyhodnotenie ponúk. Váha 20%, ktorú mali aspekty udržateľnosti v systéme hodnotenia ponúk, bola najvyššou váhou, akú uplatňuje francúzsky verejný orgán pri nákupe oblečenia.

Výsledky tohto pilotného obstarávania naznačili, že do tohto typu súťaže je možné zahrnúť komplexné environmentálne a sociálne požiadavky. Ďalšia práca s dodávateľmi, inými kupujúcimi a externými audítormi môže pomôcť podporiť tento prístup.

Ciele obstarávania

Ministerstvo obrany obstaráva širokú škálu zariadení a tovaru pre francúzske vojenské námorníctvo, armádu a vzdušné sily. Je zodpovedné za ošatenie 240 000 osôb a jeho ročné výdavky v tejto kategórii dosahujú cca 170 miliónov eur.

Ako hlavný nákupca v sektore odievania našlo ministerstvo príležitosť, ako podporiť svoje ciele v oblasti udržateľného rozvoja - zavedením kritérií pre obstarávanie, ktoré sú zamerané na environmentálne a sociálne vplyvy výroby oblečenia. Na základe úvodných výsledkov pripravuje ministerstvo novú súťaž, ktorá bude ešte ambicióznejšia čo sa týka rozsahu a začlenenia kritérií udržateľného rozvoja.

Použité kritériá

Oznámenie sa zverejnilo v Úradnom vestníku v apríli 2010 a jeho cieľom bolo uzatvoriť rámcovú dohodu s jedným hospodárskym subjektom. Tento rámec bol rozdelený na dve časti a jeho predmetom bolo dodanie 36 000 až 150 000 bavlnených pletených sák počas troch rokov.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

TEXTÍLIE

Časť 1: Dodanie štandardných modrých bavlnených sák

Toxicita: nebezpečné látky sa nesmú používať vo výrobnom procese ani nesmú byť prítomné v konečnom produkte v množstvách nad uvedené limity:

- ▷ Aromatické amíny v azofarbivách < 30ppm
- ▷ Azofarbivá < 1000 ppm
- ▷ Kadmium (v polymérovom potahu) < 100 ppm
- ▷ Formaldehyd (cas : 50-00-0) < 75 ppm
- ▷ Škála pH: 4,5 < pH < 7,5

Časť 2: Dodanie organických modrých bavlnených sák

- ▷ Bavlna sa musí vyrábať organickým spôsobom poľnohospodárstva podľa Nariadenia rady č. 834/2007 zo dňa 28.6.2007.
- ▷ Toxicita: nebezpečné látky sa nesmú používať vo výrobnom procese ani nesmú byť prítomné v konečnom produkte (ako v časti 1).
- ▷ Škála pH: 4,5 < pH < 7,5

OVERENIE

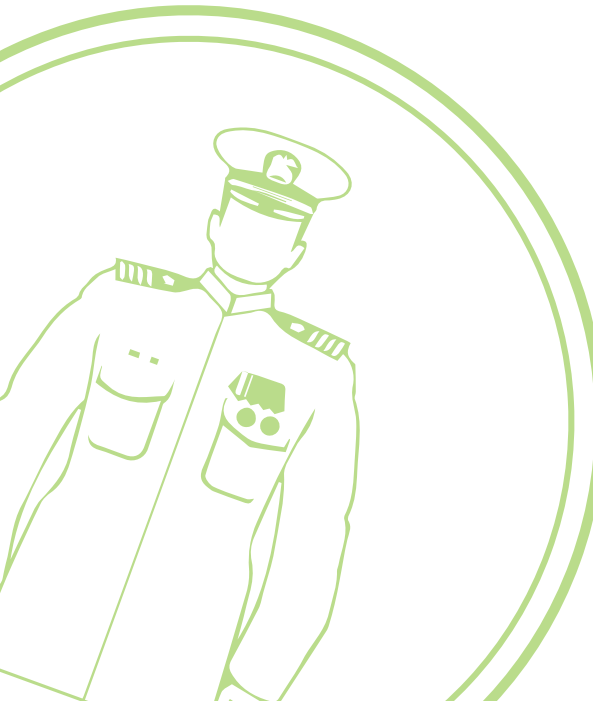
Značka Oeko-Tex sa bude akceptovať ako dôkaz splnenia požiadaviek pre nebezpečné látky, rovnako ako výsledky skúšok z akreditovaného laboratória alebo iné rovnocenné formy dôkazov. Pre časť 2 sa bude akceptovať environmentálna značka EÚ Ecolabel rovnako ako aj iné rovnocenné formy dôkazov.

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

- ▷ Technická kvalita – 45%
- ▷ Cena - 35%
- ▷ Udržateľný rozvoj – 20%

Kritérium udržateľného rozvoja bolo rozdelené na dve podkritériá týkajúce sa i) kontroly látok používaných pri výrobe a ii) environmentálneho riadenia v celom dodávateľskom reťazci pre nakupované produkty. Kandidáti sa hodnotili na základe predložených dôkazov o ich činnosti v týchto dvoch bodoch.

Dodávateľ a jeho subdodávateľia musia spĺňať osem základných dohôrov Medzinárodnej organizácie práce. Do štyroch mesiacov od udelenia zákazky a pri každom predĺžení zmluvy musí zhotoviteľ poskytnúť správu o tom, ako plní 11 kritérií na základe sociálnych požiadaviek normy SA 8000. Kontrolný zoznam týchto požiadaviek je uvedený v prílohe k zmluve. Nedodržanie týchto ustanovení bude viesť k pokutám resp. k odstúpeniu od zmluvy.

Výsledky

V predchádzajúcich súťažiach mala technická kvalita váhu 60% a cena 40%. Vzhľadom na homogénnosť v kvalite prijímaných ponúk to v praxi znamenalo, že rozhodujúcim faktorom na udelenie zákazky bola cena. Zavedenie 20% váhy pre aspekty udržateľnosti teda zmenilo základ pre konkurenciu medzi dodávateľmi. 28 dodávateľov si vyžiadalo súťažné podklady a pre každú z dvoch častí prišli dve ponuky.

Čo sa týka nákladov bola cena bežnej bavlny (časť 1) o 2% nižšia než v predchádzajúcich súťažiach, kým náklady na organickú bavlnu boli o 22% vyššie než pri bežnej bavlně. Pri overovaní dodržiavania doložiek o plnení zmluvy/zmluvných podmienok využíva ministerstvo služby spoločnosti špecializovanej na sociálny audit.

Vplyvy na životné prostredie

Hlavné environmentálne vplyvy, na ktoré sa zamerala táto súťaž, je používanie toxických a nebezpečných látok v procese výroby textilu. Výroba neorganickkej bavlny je intenzívny poľnohospodársky proces, pri ktorom sa používajú pesticídy a minerálne hnojivá ovplyvňujúce kvalitu pôdy, vody a biodiverzitu, ako aj tvorbu emisií skleníkových plynov. Nevhodné používanie istých látok, ktoré sú súčasťou spracovania vlákien a konečných textilných produktov (ako napríklad farbivá a spomaľovače horenia), môže znižovať kvalitu ovzdušia, pôdy a vody. Tieto látky môžu mať tiež negatívny vplyv na zdravie užívateľov, keď zostanú ako rezíduá v textíliách.

Získané ponaučenie

Francúzsky kódex verejného obstarávania z roku 2006 vyžaduje začlenenie zásad udržateľného rozvoja do verejných zákaziek. Nákup oblečenia bol v roku 2009 jednou z prioritných oblastí s environmentálnymi, sociálnymi aspektmi a aspektmi vysledovateľnosti, ktorej sa mala venovať pozornosť. Tento pilotný projekt ukázal, že je možné to dokázať, hoci niektorým prvkom bude v budúcich súťažiach venovaná väčšia pozornosť. Najmä:

- objasnia sa očakávania ohľadom zníženia objemu odpadu v procese konečnej úpravy;
- určia sa maximálne prahové hodnoty pre toxicitu s relevantným obdobím a jednotkou merania;
- budú sa požadovať dôkazy o procese zaobchádzania s nebezpečným odpadom;
- pre odevy s potlačou by sa mal stanoviť zákaz použitia kadmia;
- schopnosť vysledovateľnosti surových materiálov prostredníctvom výrobného procesu: malo by sa uviesť každé miesto.

Vykonal sa prieskum dodávateľov, ktorí si vyžiadali dokumentáciu, no nepredložili ponuku. Zistilo sa, že relatívne nízka cena bavlny sa v niektorých prípadoch nepovažovala za hodnú investovania do udržateľného dodávateľského reťazca. Je tu však nádej, že neustále prikladanie vysokej váhy udržateľnému rozvoju pri hodnotení ponúk pomôže podporiť viacerých dodávateľov, aby takúto investíciu urobili.

Kontaktné údaje: Olivier de Miras, Francúzske ministerstvo obrany, e-mail: olivier.de-miras@defense.gouv.fr

Ekologická elektrina a automobily

Národná agentúra pre verejné obstarávanie
SLOVINSKO

Národný akčný plán GPP v Slovinsku pokrýval obdobie rokov 2009-2012. Stanovoval ústredným orgánom štátnej správy do roku 2012 cieľ 50% verejného obstarávania v ôsmich skupinách produktov s obsahom kritérií GPP. Pre elektrinu bol cieľ 100% GPP, ktorý odráža dostupnosť zdrojov energie z vody a biomasy (dreva). Stratégia tiež obsahovala školenia GPP, pilotné projekty a pomoc verejným orgánom pri získavaní systémov environmentálneho riadenia s osvedčením od tretích strán.

Ciele obstarávania

Slovinská agentúra pre verejné obstarávanie bola založená v roku 2010 a bola uvedená do prevádzky v januári 2011. Je zodpovedná za vykonávanie spoločných obstarávaní pre slovinské verejné orgány pre viacero skupín produktov a služieb. V rámci svojho mandátu uplatňuje agentúra kritériá GPP pri obstarávaní elektriny, papiera, kancelárskych IT zariadení a vozidiel.

Vychádza z práce Ministerstva pre verejnú správu zameranej na začlenenie GPP do centrálného nákupu v Slovinsku. Agentúra momentálne nakupuje v mene približne 130 orgánov verejného sektora.

Použité kritériá

DODÁVANIE ELEKTRINY

Technické špecifikácie: Minimálne 30% dodávanej energie musí pochádzať z obnoviteľných zdrojov alebo kombinovanej výroby tepla a elektriny s vysokou účinnosťou (definovanej ako „ekologická elektrická energia“).

Kritériá na vyhodnotenie ponúk: Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka z hľadiska:

- ▷ Ceny: 96,1 bodov
- ▷ Percento „ekologickej“ elektrickej energie ponúknuť nad minimálnu hranicu: 3,9 bodov (každé ďalšie percento „ekologickej“ elektrickej energie nad minimálnou hranicou 30% znamená 0,15 bodu)

Overenie/Doložky o plnení zákazky, zmluvné podmienky: Na účely hodnotenia dodržiavania špecifikácií a kritérií na vyhodnotenie ponúk v súvislosti s dodávkou „ekologickej“ elektrickej energie sa vyžaduje vyhlásenie od dodávateľa. Záruky pôvodu sa budú požadovať 12 mesiacov po nadobudnutí platnosti zmluvy, aby sa potvrdilo, že sa dodalo dané percento „ekologickej“ elektrickej energie.

SERVISNÉ VOZIDLÁ

Technické špecifikácie (pre všetky časti zákazky okrem nákladných vozidiel): Všetky vozidlá musia spĺňať normu pre emisie EURO 5 alebo rovnocennú normu. Maximálne emisie CO₂ siahajú od 115 g/km pre malé autá po 180 g/km pre minibusy.

Kritériá na vyhodnotenie ponúk: Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka z hľadiska:

- ▷ Prevádzkové náklady počas životnosti*: 81 bodov
- ▷ Servisná sieť: 5 bodov
- ▷ Bezpečnosť a ekologické zariadenia: 4 body
- ▷ Ukazovateľ zmeny prevodových stupňov: 1bod
- ▷ Záručná doba: 4 body
- ▷ Čas dodania: 3 body
- ▷ Monitor sledovania tlaku v pneumatikách: 2 bod

* Prevádzkové náklady počas životnosti sa počítajú pomocou vzorca:
[(Očakávaný počet najazdených kilometrov počas životnosti (= 200 000 km) x ((Energia potrebná na km v MJ x cena energie na MJ)
+ (emisie CO₂ kg/km x 0,03 EUR/kg) + (emisie NO₂ g/km x 0,001 EUR/g) + (tuhé častice g/km x 0,087 g/km))]
Energetický obsah palív v súlade so smernicou o čistých vozidlách (2009/33/ES) bol 36 MJ/liter pre diesel a 32 MJ/liter pre benzín.

Výsledky

Dodávka elektrickej energie:

Táto súťaž sa realizovala v mene viac než 120 verejných orgánov. Odhadovaná ročná spotreba elektriny bola približne 35 500 000 kWh. Všetci piati uchádzači ponúkli minimálne požadované percento „ekologickej“ elektrickej energie, pričom dvaja z nich ponúkli 60% „ekologickej“ elektrickej energie a jeden z nich bol vybraný ako víťazný uchádzač.

Dodávka vozidiel:

Uplatnenie hodnotenia prevádzkových nákladov počas životnosti (LCC), ako súčasť kritérií pre hodnotenie ponúk na jednej strane a určenie požiadaviek pre maximálne úrovne emisií CO₂ na druhej strane, viedlo k tomu, že dodávatelia predkladali ponuky pre vozidlá s nižšími emisiami CO₂. Výsledok zohľadňovania emisií CO₂ a iných znečisťujúcich látok je vidieť pri porovnaní s emisiami vozidiel, ktoré sa získali v súťažiach predošlý rok. Pokles emisií bol od 3g/km po 45 g/km na vozidlo, podľa konkrétnej časti.

Vplyvy na životné prostredie

Výroba elektrickej energie z fosílnych palív je spojená s vysokými emisiami CO₂. Použitie obnoviteľných zdrojov v sektore energetiky je jedným z najefektívnejších opatrení na dosiahnutie cieľov zameraných na ochranu klímy a zníženie spotreby elektriny. Kogenerácia (kombinovaná výroba tepla a elektriny) môže byť tiež ekologickejšim spôsobom dodania elektriny, najmä tam, kde sa uplatňujú kritériá súvisiace s efektívnosťou výroby. Smernica 2004/8/ES a Rozhodnutie č. 2007/74/ES poskytujú spoločný rámec pre hodnotenie efektívnosti kogenerácie.

Vozidlá cestnej dopravy sú zodpovedné za 26% konečnej spotreby energie EÚ a za 24% emisií CO₂. Najmä mestské oblasti trpia výsledným miestnym znečistením vzduchu a hlukom. Ako súčasť riešenia týchto problémov je dôležité ďalej rozvíjať a zavádzať nové a lepšie environmentálne technológie pre vozidlá verejnej dopravy. Smernica o čistých vozidlách uvádza spoločnú metodológiu pre zohľadnenie emisií skleníkových plynov a spotreby energie pri obstarávaní vozidiel cestnej dopravy. Viac informácií sa nachádza na webovom sídle DG Mobility and Transport a Clean Vehicle Portal.

Získané ponaučenie

Pri správe zmlúv je potrebné podporovať konkurencieschopnosť dodávateľov, aby poskytovali dobrú ekonomickú a environmentálnu výkonnosť. Hlavnou prioritou by mal byť prieskum trhu a zaistenie toho, aby mal obstarávateľ aktuálne informácie na určenie a dosiahnutie príslušných noriem.

Dňa 8. decembra 2011 prijala vláda Slovenskej republiky Vyhlášku o zelenom verejnom obstarávaní, ktorá pomôže všetkým obstarávateľom zahájiť postup zadávania zákazky. Táto vyhláška ustanovuje, že pre 11 skupín produktov a služieb musia verejní obstarávatelia zväziť minimálne a špeciálne environmentálne požiadavky ako aj kritériá na vyhodnotenie ponúk. Určuje viacero vyhlásení, ktoré môžu slúžiť ako dôkaz splnenia týchto požiadaviek.

Kontaktné údaje: Matjaž Uhan, Slovinská agentúra pre verejné obstarávanie, e-mail: Matjaz.Uhan@ajn.si

Udržateľné stravovanie na školách

Rada vo Východnom Ayrshire ŠKÓTSKO

Cielom iniciatívy „Hladný po úspechu“ bolo podporiť zdravé stravovanie v škótskych školách prostredníctvom lepších výživových noriem a integrovaného prístupu k stravovaniu v školách ako súčasť vzdelávania. Rada vo východnom Ayrshire bola jednou z prvých vo Veľkej Británii, ktorá zmenila svoje postupy obstarávania, aby odrážali usmernenia Združenia pôdy (Soil Association) v oblasti udržateľných potravín.

Zameriava sa na zníženie konzumácie spracovaných potravín, ekologické poľnohospodárstvo, používanie čerstvých prísad a zavádzanie výživových noriem a vzdelávacích programov pre školákov. Rada tiež vykonala opatrenia na vytvorenie „zelených“ zákaziek tak, ako je to uvedené v jej stratégii pre obstarávanie.

Ciele obstarávania

Rada vo východnom Ayrshire je zodpovedná za 44 základných a 9 stredných škôl, kde sa ponúka približne 1,3 milióna školských jedál ročne. V roku 2008 bola uzatvorená zmluva na pokrytie dodávok potravín a nápojov do 30 škôl na obdobie do troch rokov. Cieľom bolo zmeniť jedálne lístky, a tak znížiť závislosť od spracovaných potravín a zaistiť dobré nutričné normy. Zároveň zníženie obalov a prechod na organické výrobky malo za cieľ znížiť vplyv školských jedál na životné prostredie.

Použitie kritériá

Použila sa užšia súťaž a zákazka bola rozdelená na deväť častí zameraných na dodávku mäsa, hydiny, rýb, ovocia, zeleniny, mlieka, vajec, syrov a sušeného/flašovaného tovaru.

DODÁVANIE ČERSTVÝCH/BIO POTRAVÍN

Technické špecifikácie: Uchádzači majú predložiť metodické listy, kde podrobne uvedú svoj prístup k všetkým aspektom dodávky, vrátane:

- ▷ osvedčenia o bio pôvode
- ▷ súladu s normami starostlivosti o zvieratá (v relevantných prípadoch)
- ▷ HACCP systémov alebo jasných informácií o využití zdrojov
- ▷ výrobných a dopravných opatrení

Kritériá na vyhodnotenie ponúk: Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka z nasledujúcich hľadísk:

- ▷ cena vyjadrená v čistom – 50%
- ▷ schopnosť dodať v rámci termínu – 15%
- ▷ kvalita a škála jedál – 15%
- ▷ opatrenia o narábaní s potravinami a zariadenia – 10%
- ▷ využitie zdrojov – 10%

Pri hodnotení „využitia zdrojov“ sa skúmali návrhy dodávateľov na zníženie vplyvov na životné prostredie, príspevie k udržateľnému rozvoju a biodiverzite, minimalizáciu balenia, minimalizáciu odpadu, recykláciu a kompostovanie a vyššie/prísnejšie než minimálne normy starostlivosti o zvieratá.

Výsledky

Použitie
90 %
nespracovaných
a čerstvých potravín

Na základe výberu uchádzačov sa počet prijatých ponúk pohyboval od jedného do štyroch na jednu položku. Hoci bol počet uchádzačov v niektorých kategóriách nízky, bola evidentná úroveň a snaha plniť normy vyššej kvality, snaha o etické zlepšenie a zlepšenie kvality životného prostredia. Jeden úspešný uchádzač najskôr nemal požadované osvedčenie o bio pôvode, no zaviazal sa, že ho dodá a rýchlo upravil svoj dodávateľský reťazec a skladovanie, aby splnil požiadavky.

Použitie
30 %
bio potravín

Celková hodnota všetkých častí zákazky je približne 400 000 £ (480 000 eur) ročne. Zistili sa vyššie komparatívne náklady v porovnaní s alternatívnymi zákazkami, ktoré nezohľadňovali etické a environmentálne požiadavky, toto sa však čiastočne zmiernilo prehodením jedálnych lístkov a potravín ponúkaných na predaj. Tiež sa zistilo, že dodávanie mäsa vyššej kvality viedlo k tomu, že sa ho v jedálnych lístkoch požadovalo menej a neplytvalo sa toľko odrezkov z mäsa.

Pri výskume zo širšieho pohľadu a skúmaním spoločenskej návratnosti investície sa ukázalo, že každá libra vynaložená v tomto prístupe priniesla miestnej komunite až 6 libier prostredníctvom výhod v oblasti zamestnania, životného prostredia, zdravia a spoločnosti. Minimálne 70% potravín pochádza z blízkeho okolia, hoci to nebola požiadavka v rámci súťaže. Príjem školských jedál sa od zavedenia tejto stratégie zvýšil, kým národný trend išiel smerom nadol.

Vplyvy na životné prostredie

Výroba potravín má obrovský vplyv z hľadiska emisií skleníkových plynov, znečistenia pôdy a vody, čerpania prírodných zdrojov a biodiverzity. V priemyselnom poľnohospodárstve používajú pesticídy a najmä pri výrobe mäsa sú emisie uhlíka vysoké. Presunom k bio poľnohospodárstvu, zníženiu objemu spracovaných potravín a minimalizáciou potravinárskeho odpadu môžu pomôcť znížiť túto záťaž. Prístup východného Ayrshire začlenil všetky tieto prvky pričom používané potraviny znášajú kratšiu prepravnú vzdialenosť. Nezávislý výskum, ktorý vykonala Škótska agentúra na ochranu životného prostredia uviedol, že zníženie emisií CO₂, súvisiace so zmenou vo využívaní zdrojov potravín pre jednu školu, predstavuje 37,7 ton ročne.

Získané ponaučenie

Kedže boli do zákazky zapojení menší miestni výrobcovia a distribútori, priamy vzťah umožnil lepšiu spoluprácu. S užším zoznamom produktov dodávateľa sa zlepšila kvalita, konzistentnosť a spoľahlivosť. Toto bolo evidentné na individuálnej úrovni školskej kuchyne aj na úrovni riadenia celej zákazky. Celková úroveň spokojnosti bola vysoká a ďalšie zlepšenia vykonali dodávateľia po povzbudení k tomu, aby sa snažili o akreditáciu SALSA.

V roku 2011-2012 východný Ayrshire zopakoval túto súťaž. Pred súťažou zahrnuli väčšie diskusie o stratégií a procese s vyšším počtom dodávateľov. Kritériá súťaže a aspekty hodnotenia sa prispôbili tak, aby jasnejšie určovali požiadavky a usmernenia poskytované normou Združenia pôdy s názvom „Jedlo pre život“. Takisto sa snažili ďalej zväziť zlepšenia a nájsť výhody vo všetkých aspektoch procesu „z farmy na stôl“ s dôrazom na podporu vzdelávacích, zdravotných a sociálnych výsledkov.

Východný Ayrshire sa zúčastnil Národného fóra škótskej vlády pre jedlá a nápoje, ktoré viedlo k vytvoreniu stratégie pre udržateľné obstarávanie potravín v nemocniciach, školách a väzniciach, a ktoré v roku 2009 schválili všetky strany. Východný Ayrshire tiež v roku 2011 získal ocenenie Združenia pre dokonalosť verejných služieb (Association for Public Service Excellence).

Kontaktné údaje: Andrew Kennedy, rada Východného Ayrshire, e-mail: andrew.kennedy@east-ayrshire.gov.uk

Čistiace prípravky pre školy

Mesto Ville de Venelles
FRANCÚZSKO

Venelles je mesto s približne 8 100 obyvateľmi neďaleko francúzskej provincie Aix-en-Provence. Na základe inšpirácie starostu a za podpory mestskej rady mesta Venelles vytvorilo mesto v roku 2007 komplexné pravidlá GPP pre väčšinu svojich projektov verejného obstarávania.

Mesto sa neustále snaží rozširovať svoje aktivity v oblasti GPP a dosiahlo vysoký štandard pre správu svojej veľkosti. V roku 2011 vyhralo súťaž týkajúcu sa nákladov životného cyklu vo verejnom obstarávaní, ktorá sa konala ako súčasť projektu Euro Topten.

Ciele obstarávania

V roku 2011 vyhlásilo mesto súťaž na čistiace prostriedky pre svoje školy. Týkala sa dvoch predškolských zariadení a troch základných škôl, ktoré navštevuje spolu 700-800 žiakov. S cieľom znížiť riziká pre deti a upratovací personál vyhlásilo mesto súťaž na čistiace prostriedky so zníženým vplyvom na ľudské zdravie a životné prostredie.

Súčasťou súťaže bolo viacero požiadaviek, týkajúcich sa environmentálnych značiek a iných kritérií ako aj predloženie vzoriek pred uzatvorením zmluvy. Po odskúšaní produktov v reálnych podmienkach a so zohľadnením myšlienok upratovacieho personálu sa vykonala podrobná analýza ponúk, aby sa rozhodli pre dodávateľa.

Použité kritériá

PODMIENKY ÚČASTI

Dôkaz o technickej a finančnej spôsobilosti, referencie.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

ČISTIACE PRODUKTY

Dodávatelia musia poskytnúť technickú dokumentáciu obsahujúcu environmentálne vlastnosti všetkých produktov, ktoré sa majú dodať v rámci zákazky, vrátane podrobností o ich obsahu, biologickej rozložiteľnosti, balení a o tom, ako sa dá znížiť objem odpadu pri plnení zmluvy. Majú sa poskytnúť vzorky všetkých produktov.

KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka:

Cena: 45%

Technická úroveň: 30%

- ▷ 20% škála a efektívnosť produktov
- ▷ 10% výkonnosť pri skúške vzorky

Environmentálne správanie: 20%

- ▷ vplyv produktov na životné prostredie (body sa budú udeľovať produktom, ktoré sú 100% biologicky rozložiteľné a s nulovým obsahom rozpúšťadiel)
- ▷ ekologické balenie: znovu naplniteľné nádoby a papierové balenia, ktoré spĺňajú kritériá ekologických značiek ako napríklad FSC, PEFC alebo rovnocenné kritériá

Čas dodania: 5%

OVERENIE

Body získavajú produkty so značkou EÚ Ecolabel alebo rovnocennými značkami, no budú sa akceptovať aj iné vhodné dôkazy ako napríklad údaje od výrobcu (informácie môžu vychádzať z nariadenia REACH).

Výsledky

Prišlo sedem ponúk v hodnote od 8 100 až do 21 600 eur. Víťazný uchádzač predstavil najkonkurencieschopnejšiu ponuku a tiež získal najvyššiu úroveň v environmentálnom správaní (17/20 bodov) a spokojnosti počas skúšok vzoriek (8,9/10).

Osem z dvanástich produktov malo ekologickú značku a žiaden produkt neobsahoval látky definované ako nebezpečné. Väčšina prípravkov mala nulový alebo nízky obsah rozpúšťadiel. Biologická rozložiteľnosť ekologických alternatív bola 6 až 10 dní. 96% produktov bola znova naplniteľných a boli balené v ekologických baleniach, ako napríklad papier alebo opätovne použiteľné nádoby. Víťazný dodávateľ školí upratovací personál mesta tak, aby vedel šetriť zdroje a redukovať odpad z čistiacich prostriedkov. Čas dodania boli dva dni a bola určená jedna kontaktná osoba pre riešenie problémov.

Vplyvy na životné prostredie

Kľúčovým stimulom mesta Venelles bolo realizáciou environmentálne orientovanej verejnej súťaže dosiahnuť spolu s ochranou upratovacieho personálu pred nebezpečnými látkami a ochranou pred nebezpečnými produktmi v ich pracovnom prostredí aj znížiť riziká pre deti v predškolských zariadeniach a na základných školách, kde sa mali dané produkty používať. S produktmi, ktoré spĺňajú vysoké environmentálne normy, ako napríklad tie, ktoré sú stanovené ekologickými/environmentálnymi značkami, sa tento cieľ dá dosiahnuť.

Absencia nebezpečných prísad (ako napríklad rozpúšťadlá) a vysoký stupeň biologickej rozložiteľnosti pomáhajú znížiť celkový vplyv na životné prostredie. Zaisťovanie dostupnosti znova naplniteľných balení umožňuje značne znížiť objem odpadu.

Získané poučenie

Táto súťaž ukázala, že sú dostupné ekologické alternatívy všetkých bežných čistiacich prostriedkov bez nárastu celkových nákladov zmluvy. Vzhľadom na obmedzené zdroje v mestskej správe bude monitorovanie väčšinou závisieť od produktov, ktoré spĺňajú špecifikácie uvedené v ponuke. Celkovo je mesto Venelles veľmi spokojné s procesom výberového konania, prijatými ponukami a výslednou zmluvou. Tento prístup sa bude uplatňovať aj v budúcich súťažiach.

Kontaktné údaje: Isabelle Demolière, Ville de Venelles, e-mail: i.demolier@venelles.fr

Ekologická základná škola v Pembroke

Nadácia pre školy zajtraška MALTA

Výstavba štátnej základnej školy v Pembroke (na severnom pobreží Malty) sa začala v marci 2008 a ukončila sa v septembri 2009, kedy jej priestory začalo využívať 266 žiakov. Škola sa vybudovala na mieste bývalých vojenských kasární na ploche 9 000 m² a s rozpočtom 4,6 miliónov eur.

Ciele obstarávania

Nadácia pre školy zajtraška je štátny orgán zodpovedný za školy na Malte. Základná škola v Pembroke bola novým stavebným projektom a jeho cieľom bolo vybudovať prvú energeticky sebestačnú školu na Malte, ktorá využíva iba solárnu a veternú energiu vyrobenú priamo v škole na výrobu elektrickej energie a teplej vody. Táto dvojposchodová škola je plne prístupná študentom so špeciálnymi potrebami.

Použité kritériá

Nadácia pre školy zajtraška začlenila nasledujúce kritériá do otvorenej verejnej súťaže:

TECHNICKÁ SPÔSOBILOSŤ

- ▷ Uchádzači mali preukázať svoju technickú spôsobilosť realizovať projekt, a to buď odbornosťou samotnej spoločnosti alebo prostredníctvom spolupráce s odborníkmi, aby sa zaistili celkovo vysoké environmentálne správanie/výkonnosť.

BIODIVERZITA

- ▷ Účinná ochrana fauny a flóry v oblasti výstavby a v jej okolí, najmä počas demolačnej fázy.

ENERGIA

- ▷ Výroba vlastnej energie z obnoviteľných zdrojov, aby bola škola energeticky sebestačná
- ▷ Opatrenia na zaistenie energetickej a vodnej účinnosti
- ▷ Inteligentný systém osvetlenia využívajúci prirodzené svetlo

VÝSTAVBA

- ▷ Ďalšie body sa udeľovali za využitie stavebných materiálov a výrobkov, ktoré spĺňali určité environmentálne kritériá, ako napríklad nižšia spotreba energie než požadujú technické špecifikácie na základe celkovej spotreby (čistej/konečnej/primárnej) energie budovy (vrátane kúrenia, chladenia, teplej vody, ventilácie a elektrickej energie).

Výsledky

- ▷ Spotrebovaná energia danej budovy bola nízka a všetka prebytočná vytvorená energia sa predávala späť národnej elektrizačnej sieti.
- ▷ Použité stavebné materiály boli bezpečné a nerizikové a spĺňali medzinárodné bezpečnostné limity pre prchavé organické zlúčeniny, a nepoužil sa žiaden fluorid sírový (SF6).
- ▷ Škola bola vybavená zariadeniami na úsporu vody a systémom ohrevu vody prostredníctvom slnečnej energie.

Získané ponaučenie

Návrh výstavby školy poskytol maltskej vláde príležitosť minimalizovať vplyvy budúcich stavebných projektov. Pri návrhu a realizácii sa zaistilo splnenie vysokých environmentálnych noriem. Týmto sa tiež zjednodušila transparentnosť v postupoch obstarávania. Veľké ťažkosti sa však objavili vo fáze projektovania, konkrétne: zásobovanie budovy energiou vyrobenou priamo na mieste, presné prispôsobenie a stanovenie rozmerov fotovoltaických zariadení a inštalácia veternej turbíny, čo bolo namáhavé a vyžadovalo si odborný prístup.

Výroba
35 000 kWh
energie z fotovoltaických článkov
a veternej turbíny

Poznámky

Poznámky

Táto brožúra je k dispozícii na stránke Európskej komisie pre GPP (<http://ec.europa.eu/environment/gpp>). Na stránke sa nachádzajú aj ďalšie príklady GPP v praxi, ďalšie informácie o GPP ako napríklad:

- informácie o právnom a politickom pozadí GPP
- kompletne súbory kritérií EÚ pre GPP a technické správy ako aj informácie o procese nastavovania kritérií
- informácie o národných akčných plánoch pre GPP prijatých členskými štátmi
- linky na štúdie, projekty, siete a organizácie súvisiace s GPP
- zoznam otázok a odpovedí a glosár základných pojmov
- novinky s najnovšími správami o GPP vo forme „News Alert-ov“ z celej Európy ako aj nadchádzajúce udalosti

Pre viac informácií o zelenom verejnom obstarávaní, o tejto brožúre alebo príkladoch GPP v praxi kontaktujte, prosím, GPP Helpdesk:

Helpdesk pre GPP

Tel: +49 761 368 9248

E-mail: gpp-helpdesk@iclei.org

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu

Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.